

16/18.3.2013

Selja Flink

ANJALAN KARTANOMUSEON RAKENNUKSET
Kuntokartoitus ja korjausehdotuksia

Museovirasto
Kulttuuriympäristön hoito
Restaurointi

25.6.2012

Museovirasto
Selja Flink

ANJALAN KARTANOMUSEON RAKENNUKSET

Kuntokartoitus ja korjausehdotuksia

Selostus perustuu Museoviraston Omien kiinteistöjen arkiston korjaushistoriatietoihin ja kartoituskäyntiin paikalla 14.6.2012. Käynnin aikana ei avattu rakenteita. Kartoituksen on tehnyt yli-intendentti, arkkitehti Selja Flink, joka on suunnitellut ja rakennuttanut Anjalan kartanon rakennusten korjauksia vuodesta 1998 lähtien.

Kartoitukseen sisältyy korjausehdotuksia, joiden lähtökohtana on rakennusten säilyminen pääpiirteissään nykyasussaan. Mikäli laajempia korjauksia tai muutoksia ryhdytään suunnittelemaan, tulee niissä huomioida Museovirastossa tekeillä olevat suojelumääräykset. Muutosten suunnitteluun pitää ehdottomasti palkata restaurointiin perehtynyt arkkitehti.

KARTANON PÄÄRAKENNUS

0. Yleistä

Anjalan kartanon empiretyylinen päärakennus on rakennettu 1800-luvun alussa. Se kunnostettiin museokäyttöön 1950-luvulla, museo avattiin 1957. Viimeisin laajempi ulkopuolen kunnostus tehtiin vuosina 2002 – 2003.

Rakennus on hyväkuntoinen, kylmä museorakennus. Suositeltavaa olisi silti lämmittää rakennusta siten, että sen sisälämpötila pysyisi koko ajan hieman ulkolämpötilaa korkeampana. Tällöin kosteuden tiivistyminen rakennuksen sisäpinnoille estyy. Lämmitys voidaan toteuttaa sähköpattereilla tai uunivastuksilla. Uunien lämmitys sähkövastuksilla on sikäli havaittu paremmaksi menetelmäksi, että uunin massa hidastaa lämpötilan muutoksia, mikä on rakennukselle ja sisustukselle turvallisempaa.

Anjalan kartanon tapauksessa uunivastusten toteuttaminen on normaalia kalliimpaa, koska hormit on aikoinaan katkaistu ullakolle ja ne täytyisi muurata ainakin jossain muodossa takaisin ilmanvaihdon parantamiseksi. Myös ikkunoiden varustaminen tuplilla olisi järkevää, jos rakennusta ryhdytään lämmittämään.

1. Perustukset

Rakennuksessa on luonnonkivisokkeli, joka on viimeksi kunnostettu ja osin saumattu 2000-luvun alussa. Kivijalka on tämän jälkeen painunut jonkin verran rakennuksen pohjoispäädyssä, mistä on seurannut saumalaastien halkeilua ja kivien erkaantumista toisistaan. Kivijalassa on jäänteitä kalkkirappauksesta.

Liikkumisen aiheuttamia halkeamia ja kivien irtoilua rakennuksen pohjoispäädyssä.

Päärakennuksen pohjoispääty sijaitsee ilmeisesti pehmeällä maaperällä tai alueella on kaivettu esim. sähkökaapelia asennettaessa. Mm. ullakolla on havaittavissa seinän painumisesta johtuvaa kattotuolien liitosten rakoilua. Vauriot eivät ole vakavia eivätkä nopeita.

Alapohjaan pääsee ryömimään pohjoispäädyn kuistin alta, mutta tarkastusta ei nyt päästy tekemään, koska avainta ei löytynyt.

Korjausehdotus:

Kivijalan saumaamisessa kannattaa käyttää melko kalkkipitoista (KS 50/50 tai KS 65/35) laastia, joka joustaa kivien liikuessa. Kivien liikkeen seuraamiseen voitaisiin tehdä laastisilloja.

Kivijalan painuminen voitaisiin pysäyttää valamalla kivijalan alle lamelleittain betoniantura esim. kierrepaalujen varaan. Korjaus ei kuitenkaan ole välttämätön rakennuksen säilymisen kannalta.

2. Runko

Rakennus on hirsirunkoinen. Alapohja, välipohja ja yläpohja ovat puurakenteiset, todennäköisesti vanhat täytteet ovat paikoillaan. Yläpohjassa täyteenä on sammalta, turvetta ja sahanpurua.

Runko kengitettiin 2000-luvun alussa, silloin lahovauroita oli vain muutamissa kohdissa alahirttä.

Yläpohja on saattanut kastua koilliskulmasta 1990-luvulla, kun kattotyömaan aikana vesi pääsi sisään. Tämän seurauksena saman nurkkauksen väliseinässä on havaittu hyönteisvaurio. Lentoreiät on tämän jälkeen peitetty teipillä eikä uusia ollut syntynyt, joten hirsissä ei ole aktiivista hyönteiskantaa.

Korjausehdotus:

Näin vanhassa hirsirungossa on aivan varmasti jonkin verran lahovaurioita. Tyypillisiä paikkoja ovat kuistien vierustat ja ikkunoiden alustat. On tärkeää ymmärtää, että tämä ei ole vaarallista, eikä vaurioita kannata lähteä etsimään. Hyvin tapitettu ja veistetty hirsiseinä kantaa yhtenäisenä levynä, joten pieni lahovaurio ei vaaranna rakenteen kestävyyttä. Myöskään välipohjien kannattajissa mahdollisesti olevat pienet lahovauriot eivät vaaranna sen kantavuutta.

Oheiseen pohjapiirustukseen on merkitty muutama kohta, joissa sisäpinnoissa on havaittavissa sen tyyppistä oireilua (kosteusläikkiä, purua), että syynä voi olla laho- tai hyönteisvaurio. Suurin osa näistä kohdista ovat kuitenkin olleet samanlaisia jo vuosikymmeniä. Näitä kohtia voisi tutkia tarkemmin kaivamalla ullakon eristeitä (A) tai avaamalla varovasti huoneiden sisäpintoja (B).

On myös hyvä muistaa, että lahovaurio ei suoraan indikoi homevaurioita, etenkin kuivuneena ja vanhana. Kylmillään säilytetyssä museorakennuksessa on pinnoissa ja rakenteissa runsaasti samoja homeita kuin ulkoilmassa. Ongelmia syntyy vasta jos rakennukseen lisätään koneellinen ilmanvaihto, koska silloin korvausilmaa saattaa alkaa tulla esim. vanhojen täytteiden läpi.

3. Ulkovuoraus

Rakennus on laudoitettu vaakaponttilaudalla n. 100 mm koolauksen päälle. Laudoituksella ja syvillä ikkunasmyygeillä on tavoiteltu kivirakennuksen ulkonäköä. Laudoitusta paikattiin 2000-luvun alun korjauksissa. Vesilista uusittiin lähes kauttaaltaan.

Ulkovuoraus on maalattu v. 2003 keltaisella keittomaalilla ja listat pellavaöljymaalilla. Vanhat erityyppiset öljy- ja lateksimaalit poistettiin kokonaan infrapunalämmittimellä. Uusi keittomaalaus kuitenkin epäonnistui, ilmeisesti johtuen paikalla keitetyn keittomaalin teossa tapahtuneesta virheestä johtuen. Ulkomaalaus on hilseilevä ja läikikäs, mikä ei kuitenkaan aiheuta teknistä vaaraa ulkovuoraukselle.

Museovirastossa on mallilauta, jossa on kaikki ulkomaalauksessa käytetyt värikoodit. Väritys perustuu Tiina Sonnisen tekemään väritutkimukseen eikä sitä ole syytä muuttaa.

Ulkovuoraus on ehjä, mutta paikalla keitetty keltaokra keittomaali epäonnistui.

Paikkaukseen käytetty valmis keittomaali on pysynyt hyvin.

Rakennuksen kuistit on kunnostettu sekä 2000-luvun alussa että osittain vuonna 2010. Etenkin rakennuksen molemmilla pitkillä sivuilla olevissa kuisteissa perusrakenne on ongelmallinen ja vaikeasti hoidettava, sillä yläkerran parvekkeen vedeneristys ja vedenpoisto vaatisivat jatkuvaa vuotuista huoltoa ja esim. lehtien poistoa syksyllä. Tähän ei ole riittänyt resursseja.

Suojaamattomat ulkonevat kuistit ja parvekkeet vaativat jatkuvaa huoltoa.

Ikkunat ja ulko-ovet on kunnostettu 2000-luvun alussa. Ikkunat saattavat olla osin alkuperäisiä ja siksi erityisen arvokkaita. Toisen kerroksen eteläpäädyn salissa on tuplaikkunat, muualla yksinkertaiset. Kunnostamattomia tuplaikkunoita on portaanaluskomerossa ja muutama poka ullakolla.

Korjausehdotus:

Ulkomaalaus on syytä uusida mahdollisimman pian, lähinnä esteettisistä syistä. Uusintamaalaus suositellaan tekemään edelleenkin keittomaalilla, mutta sopiva keltaokra sävy kannattaisi etsiä valmiista keittomaalista. Rakennuksen eteläpäädyssä on peitetty graffiti valmiilla keltaokrakeittomaalilla ja ko. paikkaus on säilynyt erinomaisesti jo useita vuosia. Ikkunoiden, listojen ja kuistien huoltomaalaus tehdään pellavaöljymaalilla.

Kuisteissa on jälleen paljon korjattavaa. Rannan puoleisen kuistin lattialaudoituksessa on lahoja paikkoja. Sisääntulokuistin katossa on vaurioita ja kaikki pinnat täytyisi maalata. Parvekkeiden vedeneristys on tarkistettava.

Sekä ulko-ovi että yläkerran parvekkeiden ovet ovat huonossa kunnossa. Niiden uusiminen kokonaan ja hieman tukevarakenteisempaan saattaisi olla järkevää. Mallia ja profileja ei kuitenkaan saa muuttaa. Vanhat ovet talletetaan esim. ullakolle.

4. Vesikatto

Rakennuksessa on 1990-luvulla laitettu peltikatto. Aluslaudoitus on vanhaa uralautakatetta. Hormit on katkaistu jo 1950-luvulla, joten piiput ovat pelkät maskit. Maali on ilmeisesti Kirjo- tai Panssarityyppinen alkydimaali.

Kattorakenteet ovat ehjät ja ullakko siisti.

Useita hormoneja on ollut liitettynä samaan piippuun. Hormit on katkaistu

Korjausehdotus:

Katto on tarkistettavissa ullakolta käsin eikä siinä havaittu reikiä. Peltikatto kaipaa huoltomaalausta n. 5 – 10 vuoden sisällä.

5. Sisätilat

Kaikissa huoneissa on vaalenharmaaksi maalattu puulattia. Lattiat ovat muhkuraiset ja kuluneet, mutta täysin ehjät. Maalipintoja joutunee uusimaan käytön ja sietokyvyn mukaan. Lattiamaalit ovat ilmeisesti alkydimaaleja.

Seinät on alakerrassa ilmeisesti rapattu, paperoitu ja maalattu liimamaalilla 1950-luvulla. Yläkerrassa seinissä on pinkopahvit, jotka on tapetoitu tai maalattu liimamaalilla. Tapetit ovat 1950-luvulta, mutta pääosin ehjiä ja tyyllisesti rakennukseen hyvin sopivia.

Osassa alakerran tiloja on seiniä maalattu lateksimaaleilla jossain vaiheessa. Nämä eivät pysy pehmeän liimamaalin päällä. Alakerran lipunmyyntihuoneessa 1 ja näyttelyhuoneessa 11 tehtiin n. vuonna 2008 lateksien poisto, paperointi ja maalaus liimamaalilla. Yläkerran huoneessa nro 14 1990-luvulla tehty liimamaali hilseilee laajalti.

Huoneiden katot ovat enimmäkseen valkoiseksi maalattuja lautakattoja, joiden kunto on hyvä. Muutamassa huoneessa päällimmäiset maalit hilseilevät (huoneet 8 ja 15).

Sisäovet, -ikkunat ja listoitukset ovat pääosin alkuperäiset ja hyväkuntoiset.

Korjausehdotus:

Sisäpinnat ovat pääpiirteissään täysin käyttökelpoisia ja säilyttämisen arvoisia. Vaurioituneita pintoja voidaan konservoida melko pienin toimenpitein ehjemmiksi. Laajempia käsittelyitä vaatii lähinnä huone 14. Seinä- ja kattopintojen käsittelyyn on liima- tai liisterimaali edelleen paras vaihtoehto.

Rakennuksesta pitäisi teettää pinta- ja väritutkimus viimeistään siinä vaiheessa, jos nykyisiä pintoja lähdetään poistamaan tai peittämään. 1950-luvulla valituista väreistä ja pinnoista ei ole säilynyt tietoa, perustuvatko ne rakennuksessa tehtyihin tutkimuksiin. Tutkimukseen ei ole museoaikana ollut akuuttia tarvetta, koska värityksen muutoksiin ei ole ollut painetta. Pintoja uusittaessa pitäisi värien mielellään perustua väritutkimuksen havaintoihin. Värityksen ja pintamateriaalien kokonaisuuden hallintaan tarvitaan restaurointiin perehtynyt arkkitehti.

Huone 13. Keltainen Sali. Listan alta valuvat roskat voivat olla merkki vauriosta.

Huone 13. Valumajälkiä.

Huone x. Valumajälkiä. Toisella puolen seinää on hormi.

Huone 14. Epäonnistunut pintakäsittely.

6. Uunit

Rakennuksessa on 11 lämmitysuunia ja keittiössä leivinuuni. Uunit ovat kaakeliuunia tai rapattuja uuneja. Mikään uuneista ei kuitenkaan ole käyttökunnossa ja hormit on katkaistu ullakolle.

Korjausehdotus:

Uunien käyttö tulee estää sulkemalla suuluukut pysyvästi tai muuraamalla tulipesä umpeen (ellei ole tehty jo). Jos uuneja halutaan käyttää vastuslämmityksessä, tulee ne tarkistaa ja kunnostaa sekä jatkaa hormit ullakolla esimerkiksi metalliputkella. Vastuslämmityksessä tarvitaan ilmalle poistoreitti.

7. Kalusteet ja varusteet

Rakennuksessa on kiinteitä komeroita mm. portaan alla. Huoneessa 4 on kiinteä vitriinikaappi.

8. Tekniset järjestelmät

Rakennuksessa on sähköt ja turva- ja palojärjestelmä. Sähköasennukset ovat eri-ikäisiä, eikä niiden kuntoa ole tarkistettu. Sähkökaapeli tulee sisään rakennuksen pohjoispäädystä, ainoat sähkö- ja atk-pisteet ovat lipunmyyntihuoneessa 1 ja eteisessä 15. LVI-tekniikka ei ole.

Sähköasennukset ulkoseinässä.

Sähkö- ja turva-asennukset eteisessä.

Korjausehdotus:

Teknisten asennusten tarve riippuu tulevasta käytöstä. On hyvä muistaa, että kaikki kaivannot rakennuksen lähistöllä järkyttävät maaperää ja aiheuttavat kivijalan ja rungon liikkumista. Siksi uusien järjestelmien tuominen rakennukseen täytyy suunnitella huolellisesti em. huomioon ottaen.

KIVIMAKASIINI

0. Yleistä

Kivimakasiini on rakennettu 1850-luvulla viljamakasiiniksi. Nykyään siinä toimii kahvila ja yläkerrassa on kesäisin taidenäyttely.

1. Perustukset

Rakennuksessa on luonnonkiviperustus, joka erottuu kiviseinää leveämpänä alaosana. Makasiini on todennäköisesti perustettu kallioon saakka. Ei korjaustarvetta.

2. Runko

Makasiinin ulkoseinät on muurattu suurista graniittilohkareista, joiden välissä on kiila- ja täytekiviä. Seinien sisäpinta on tasoitettu tiilimuurauksella eli ns. reveteerauksella. Luonnonkivikuoren ja tiilimuurauksen väli on täytetty pienemmillä kivillä ja kalkkilaastilla.

Luonnonkiviseinän saumat ovat rapistuneet ja täyttötarvetta on myös syvemmällä seinässä. Lanterniosa katolla on vaakaponttilautaa, maalattu keltaiseksi pellavaöljymaalilla.

Välipohjat ovat puurakenteiset, ilman täytteitä. Alapohjan rakenne on tuntematon, ehkä puurakenteinen.

Korjausehdotus:

Luonnonkiviseinän saumauksessa on syytä käyttää kalkkipitoista laastia, esim. KS 65/35, joka joustaa riittävästi kivien välissä. Sauma jätetään n. 10 – 15 mm kivipintaa syvemmälle. Syvemmät kolot pyritään myös täyttämään joko käsin laastia sullomalla tai pumppamalla.

Kiviseinän metalliankkurit ja muut osat on käsitellä ruosteenestomaalilla ja maalataan mustaksi.

3. Ulkokuuraus

Ulkoseinä, ks. Runko.

Ikkunat ovat puiset, kunnostettu melko äskettäin. Ulko-ovi on puurakenteinen, päällystetty ulkopuolelta paksulla rautalevyllä. Oviaukkoon on rakennettu lautaseinä ja pienempi käyntiovi, ilmeisesti lämpövuodon estämiseksi.

Kahvilan pitäjä on rakentanut (Museoviraston luvalla) makasiinin eteen terassin muutama vuosi sitten. Terassi on käytännöllinen, mutta periaatteessa vieras elementti viljamakasiinin kyljessä.

Korjausehdotus:

Kahvilan tuomat muutokset (oviaukon seinä ja terassi) voitaisiin poistaa, jolloin miljöö muistuttaisi enemmän alkuperäistä. Terassi voitaisiin korvata matalammalla rakenteella vanhan kivipengerryksen tasossa tai maapohjaisella ratkaisulla.

4. Vesikatto

Makasiinissa on peltikatto, jonka alapinta näkyy yläkerroksesta. Katto vaikuttaa ehjältä, mutta tarvitsee huoltomaalausta. Myös jyrkät kattorakenteet ovat näkyvissä. Tornikello on poistettu ja siirretty Espoon kellomuseoon (pysyvästi?).

Korjausehdotus:

Katto tarkistetaan ja paikataan tarvittaessa. Katon uusintamaalaus on ajankohtainen 5 vuoden sisään, maalityyppi pitää ennen sitä selvittää.

5. Sisätilat

Sisäseinien tiilipinnat ovat hyväkuntoiset, ei korjaustarvetta.

6. Uunit

Ei tulisijoja

7. Kalusteet ja varusteet

Kivimakasiinissa on kahvilakeittiön kalustus, ehkä 1980-luvulta. Kalusteiden ja laitteiden kuntoa ei selvitetty. Laitteiden ja kalusteiden uusimistarve riippuu tulevasta käytöstä.

8. Tekniset järjestelmät

Rakennuksessa on sähkö, vesi ja viemäri sekä hälytysjärjestelmä. Teknisten järjestelmien kunto ei ole tiedossa, ne ovat ilmeisesti samalta ajalta kuin kahvilan kiintokalusteet eli 1980-luvulta. Sen perusteella uusimistarve ei ole välttämätön.

Korjausehdotus:

Teknisten järjestelmien kunto tulisi selvittää. Mikäli käyttö muuttuu, täytyy tekniikkakin uusia.

WC –RAKENNUS

0. Yleistä

Kahvilan lähellä on museoalueen yleisökäymälä. Parakkimainen rakennus on sisustusmateriaaleista päätellen tehty 1980 - 1990 -luvulla. Katto on peltiä ja ulkokuoraus lomalautaa.

ASUINRAKENNUS TAMMELA

0. Yleistä

Tammela on kartanon työväen asuinrakennus, joka on siirretty nykyiselle paikalleen 1920-luvulla. Tammela on peruskorjattu v. 1998 – 99 museon toimistoksi ja henkilökunnan asunnoksi. Nykyään asunto on normaali vuokra-asunto.

1. Perustukset

Rakennuksessa on luonnonkiviperustus ja melko korkea ryömintätila, jonne pääsee eteläsivun luukusta. Ei korjaustarvetta.

2. Runko

Tammelassa on hirsirunko. Runkoa jouduttiin peruskorjauksessa paikkaamaan ja täydentämään monin osin, koska edelliset korjaukset olivat aiheuttaneet laajat lahovauriot. Välipohjarakenteet ovat puiset, nykyään eristeenä on puukuitueriste (selluvilla). Ei korjaustarvetta.

3. Ulkovooraus

Rakennuksessa on vaakaponttilaudoitus. Siitä poistettiin peruskorjauksessa kaikki erilaiset maalikerrokset infrapunalämmittimellä. Ulkovooraus maalattiin punamultakeittomaalilla. Sävy on Falunpunainen, hieman liian sinipunainen. Ikkunat, listat ja kuistit maalattiin pellavaöljymaalilla.

Julkisivun punamultakeittomaali on hieman haalistunut.

Kuistin öljymaalatut osat hilseilevät.

Korjausehdotus:

Uusintamaalaus alkaa olla ajankohtainen. Etenkin kuistien puuosien maalipinnat ovat kuluneet ja hilseilevät. Uusintamaalauksessa seinien keittomaalin sävyksi kannattaisi valita Italianpunainen tai sekoitussävy esim. Italianpunainen: Falunpunainen 2:1.

4. Vesikatto

Tammelassa on peruskorjauksessa laitettu peltikatto, joka on maalattu grafiittiöljymaalilla. Maali hilseilee melko runsaasti.

Korjausehdotus:

Katon huoltomaalaus on ajankohtainen heti. Maalityypin valinnassa pitää huomioida, että grafiittiöljymaalin päälle ei voi maalata kuin samalla maalityypillä. Jos maalityyppiä halutaan vaihtaa, täytyy vanha maali poistaa kokonaan.

5. Sisäpinnat

Lattiat ovat uusia puulattioita, maalattu Poku Uretaaniakydimaalilla. Seinäpinnat on levytetty huokoisella kuitulevyllä ja tapetoitu/maalattu. Sisäkatot ovat valkoiseksi maalattua paneelia tai lautaa. Ei korjaustarpeita museon toimiston puolella. Asunnossa ei tehty tarkastusta.

6. Uunit

Ei tulisijoja.

7. Kalusteet ja varusteet

Asunnossa on normaali keittiökäkalustus, sauna ja kiinteitä komeroita. Toimiston puolella on kuraeteinen puutarhurille, henkilökunnan pukukaapit sekä taukotilan keittiökäkalustus. Ei korjaustarpeita museon toimiston puolella. Asunnossa ei tehty tarkastusta.

8. Tekniset järjestelmät

Rakennuksessa on sähkö, vesi ja viemäri. Tekniset järjestelmät ovat 15 vuotta vanhat eikä uusimistarvetta pitäisi vielä olla.

WREDEN MAKASIINI

0. Yleistä

Puinen makasiinirakennus 1800-luvulta on Wrede-suvun museolle lahjoittama, lahjoitukseen kuuluivat C.H. Wreden kipsiveistokset. Makasiini siirrettiin nykyiselle paikalleen vuonna 1971.

1. Perustukset

Puumakasiini on perustettu luonnonkivisokkelille, jossa on havaittavissa pientä liikkumista. Rakennuspaikka lähellä rantaa voi olla pehmeä. Liikkumista voisi seurata laastisillalla.

2. Runko

Makasiinissa on hirsirunko. Ala- ja yläpohjat ovat eristämättömiä ja puurakenteisia.

3. Julkisivut

Puumakasiinissa on leveä vaakaponttipanelointi, joka on maalattu keltaiseksi. Ulkovuorauslauta on sahapintaista, ilmeisesti siirron ajalta. Maalityyppi ei ole tiedossa.

Korjausehdotus:

Julkisivussa on iso graffiti, joka pitäisi maalata piiloon. Ennen maalaamista olisi hyvä selvittää maalityyppiä esim. lähettämällä näyte Tikkurilaan. Uusintamaalaus on syytä tehdä samalla maalityypillä. Käytännössä koko seinä on maalattava, paikkausta ei pysty tekemään siististi.

4. Vesikatto

Katto on hyväkuntoinen kolmiorimahuopakate, ei korjaustarvetta.

5. Sisäpinnat

Makasiini on sisältä hirsipinnalla.

6. Uunit

Ei ole

7. Kalusteet ja varusteet

Kipsiveistoksille on rakennettu hyllyjä, joissa on pientä kunnostustarvetta. Lastulevyhyllyt voisi vaihtaa kosteutta paremmin kestäviksi lautahyllyiksi.

8. Tekniset järjestelmät

Rakennuksessa on sähköt ja valaisinkiskot veistosten valaisemiseen.

UITTOVAJA

0. Yleistä

Puinen venevaja on entinen uittoyhdistyksen vaja, rakennettu 1940- tai -50 -luvulla. Vajassa säilytetään nykyään matkailuyrittäjän kanootteja? Tarkastuksessa ei päästy rakennuksen sisälle.

1. Perustukset

Venevaja on perustettu betonipilareille.

2. Runko

Venevaja on rankorakenteinen. Kuntoa ei päästy tarkastamaan.

Korjausehdotus:

Runko- ja kattorakenteet on syytä tarkistaa ja korjata tarvittaessa. Laajemmat lahovauriot paikataan uudella puulla. Pienet pintalahot voidaan korjata esim. kylkiäisillä.

3. Julkisivut

Ulkovuoraus on limilautaa, maalattu punaiseksi. Maalityyppi ei ole keittomaali vaan joku modernimpi. Ulkovuorauksessa on jonkin verran lahoa ja laudanpaloja puuttuu. Ikkuna-aukot on peitetty vanerilla, eikä ole varmaa onko niissä ikkunanpuitteita.

Mantereen puolen ovelle johtava kulkusilta on laho. Myös joen puolen laituritasossa on lahovaurioita.

Ulkolaudoitus kaipaa paikkausta ja maalausta. Laituritasossa on lahovaurioita.

Korjausehdotus:

Ulkovuorauksen vauriot paikataan samanlaisella limilaudalla. Vanha maalityyppi pyritään selvittämään ja maalaamaan rakennus samantyyppisellä maalilla.

Ikkunoiden korjausaste riippuu käytöstä. Jos tilaan halutaan luonnonvaloa, korjataan mahdolliset vanhat puitteet tai hankitaan uudet.

Lahojen kulkusiltojen ja laituritason korjaukset ovat kiireellisiä käytön turvallisuuden takaamiseksi.

4. Vesikatto

Katossa on kolmiorimahuopakate, kunto hyvä. Sammalta on hieman, se tulisi poistaa.

5. Sisäpinnat

Puupinnalla?

6. Uunit

Ei ole

7. Kalusteet ja varusteet

?

8. Tekniset järjestelmät

Ei ole

PUISTO JA PUUTARHA

Anjalan kartanon puistossa on jäänteitä kartanopuiston asusta. Puutarhassa on monia kartanoaikaisia kasveja villiintyneenä: varjolilja, saksankirveli. Ennallistettuja yksityiskohtia ovat mm. sisään tulopihan kukkaympyrä. Osaa tontista hoidetaan nurmikkona.